

NEVOINȚELE MONAHIOR DE AZI

Interviu cu Părintele Iustin

Părinte, cum vă explicați pierderea duhului de nevoința în viața mănăstirească?

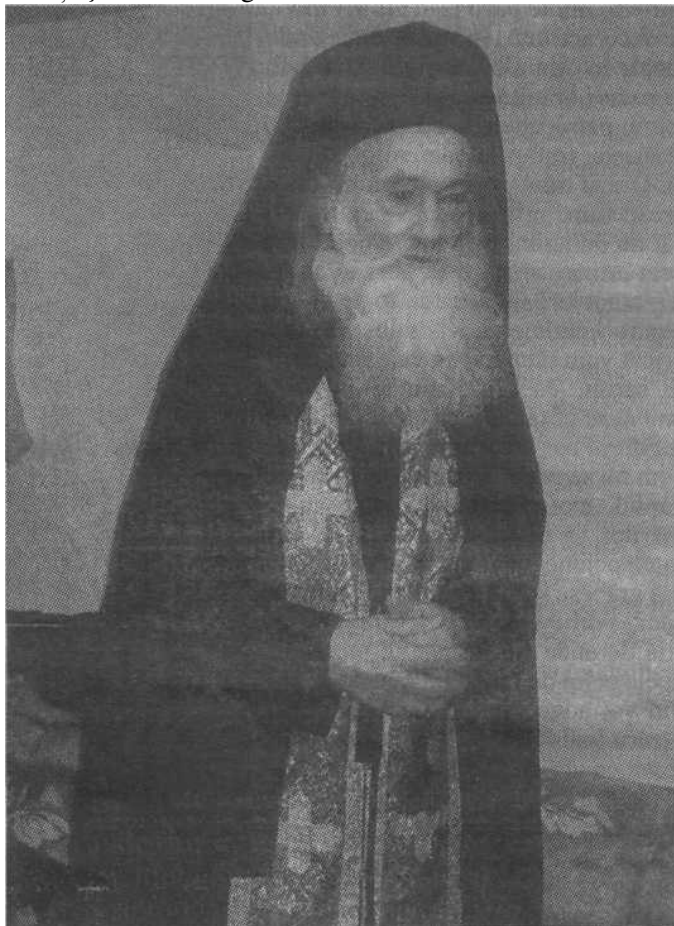
De explicat este ușor. De îndreptat este mai greu. Aceasta s-a petrecut odată cu implicarea socialului în viața mănăstirilor. Toate aceste curente sociale și materialiste, care s-au elaborat în Rusia prin ideologiile marxist-leniniste, au pătruns în întreg Răsăritul Europei. Acestea au orientat viața spre desfătările trupești, iar poporul rus a cunoscut atunci cea mai mare decădere morală și duhovnicească. Biserica, afectată de această stare socială, începe să ia mai mult aminte la forma exterioară, înmulțindu-i zidurile împoțonate cu fel și fel de podoabe de prisos. În mănăstiri stăpâna același duh, iar monahii se îndeletniceau îndeosebi cu degustarea vinurilor și băuturilor spirtoase și bucatelor cât mai alese. Ei bine, decăderea lor de atunci, pe care o înfățișează foarte bine Dostoievski în romanele sale, a fost mai mare decât a noastră de acum și totuși ei s-au ridicat. Întotdeauna au existat în Biserică ridicări și căderi. Căderea noastră se prelungește pentru că mănăstirile noastre n-au mai odrăslit oameni duhovnicești. Unde mai găsești un Antim Găină, Vichentie Mălău..., care să dea exemplu de viețuire monahilor și credincioșilor? Cine se mai îngrijește azi de formarea duhovnicească a unui începător? Cine te mai întreabă de rânduiala ta duhovnicească, de modul în care îți săvârșești ascultarea? Într-o mănăstire, starețul, duhovnicul și economul au o responsabilitate foarte mare și un rol foarte important în formarea duhovnicească a fraților. Economul trebuie să fie asemenea unui duhovnic priceput care lucrează cu sufletele celor ce săvârșesc ascultarea, iar nu asemenea unui șef de producție, nu ca într-o cooperativă. Mănăstirile de azi au devenit gospodării obștești, monahii întrecându-se în munca fără rânduiala și cel mai adesea făcută pentru servicii inutile. Asta este nevoința lor. Păi, ce mese de protocol aveau mănăstirile care deserveau regimul comunist și încă mai au, iar pentru aceste oște se nevoiau călugării cu toată sârguința! Sau ce să mai zici de stareții care, sârmanii, din ascultare, dădeau raportul informatorilor securității cu privire la orice viețuitor din mănăstire. Aceștia ce fac astfel de ascultări, să știți bine, dragii mei, că nu se mântuiesc, fie ei simpli și neștiutori. Aceasta nu este ascultare, ci trădare, frică și lipsă de credință, încurajate de îndrumătorii noștri care învață numai să fim pașnici și să ne supunem autorităților. Aici se vedește mărturisirea noastră - ne opunem sau nu acestui duh secularizant și cosmopolit, urmând pe cât putem adevăratei vieți duhovnicești pe care ne-au lăsat-o părinții noștri? Eu zic să întreținem trezvia și să ne nevoim cât mai avem timp, căci această stare jalnică în care ne aflăm atrage după sine mânia lui Dumnezeu. Noi, prin nelucrarea noastră, suntem cei ce-L constrângem pe Dumnezeu să reverse asupra noastră necazuri și prigoană. Ce duh de nevoința să mai aibă bietul monah când vede pe mai marii săi dezinteresați de mântuirea lor și chiar opintindu-i spre aceasta, când vede că toată osteneala lor este de prisos, că se duce în burțile politicienilor și patronilor fără de Dumnezeu. Delăsarea călugărilor se datorează și dezinteresului mai marilor lor, mai ales când intră în mănăstiri cu fel și fel de vicii și porniri pătimase.

Nu există o școală monahală serioasă. Sau ce se mai studiază în seminariile din mănăstiri, că termină seminarul și nici nu știu să-și scrie numele corect? Aspectul social a pătruns atât de puternic în mănăstiri încât unii stareți sau starețe îi silesc pe călugări să voteze cu cei ce au ajutat mănăstirea financiar. Dar bine, măi, nu toate vin de la Dumnezeu, te mai ajută și dracul. Ce faci, votezi pe dracu'?

Ce reprezintă nevoința duhovnicească și cum o putem

recâștiga?

Duhul de nevoința ne ajută să intrăm în rânduiala Sfinților Părinți; nevoința noastră înseamnă respectul nostru față de nevoințele lor; arată evlavie noastră față de duhul patristic. Lenevirea este moartea călugărului și el are datoria să lupte zi de zi cu sine prin pocăință să nu cadă în această delăsare, care pe zi ce trece se transformă în obișnuință și din care cu greu te mai ridici. Cea mai mică nelu-

are aminte și greșeală nepocăită nimicește puterea de îndreptare. Suntem responsabili pentru moștenirea duhovnicească ce o lăsăm generației viitoare. Prin nepăsarea ta strici nu numai sufletul tău, dar și duhul ortodox în genere pe care-l vor moșteni cei de după tine. Fiecare în parte are un rost temeinic în acest organism, corp al Bisericii. Nu trebuie să învinovățim atâtea condițiile exterioare, fiecare în parte formează această obște decăzută, iar ea se reface prin nevoința bună a fiecăruia, atât pe cât îi stă în putere să se silească spre împlinirea poruncilor evanghelice și a făgăduințelor monahale. Dar ce să vorbești de nevoința personală a călugărilor, când ei nu mai prețuiesc slujbele de obște, nici măcar o masă de obște. La Paști și la Crăciun dacă se mai adună cu toții la masă. Ați văzut câtă bucurie este atunci când se pornesc toți călugării și frații de la biserică spre trapeză, în sunetul clopotelor și cu icoana în brațe, la câte un praznic împăratesc! Păi, fiecare zi pentru călugăr este o sărbătoare, în care călugărul se pornește la masă cu icoana în suflet și trăiește bucuria împărtășirii laolaltă a fraților din același castron de mâncare, împlinindu-se cu adevărat cuvintele Psalmistului: «Iată, dară, ce este bun și ce este frumos fără numai să locuiască frații împreună» (Ps. 132:1). Nu putem sta nepăsători față de nevoința noastră, atâtea timp cât fiecare are un rost în obștea sa și înaintea lui Hristos. Această conștientizare îndeamnă sufletul la nevoința, iar nu la delăsare.